

naptárt külön kell kézbe vennie, külön kell hajtogatnia, addig a bemutatott példa szerint egyszerre négy példányt állíthat elő ugyanannyi idő alatt. És nagy a megtakarítás a körülvágásnál is. Az egyes példányokban való előállításnál minden egyes naptárra 3 vágás jut, tehát 4 példánynál 12 vágás; a mellékelt bemutatott minta szerint pedig a 12 vágás 6-ra, tehát éppen a felére csökken. Vegyük még ehhez, hogy a tárczánaptárak kezelése, nagyon kis alakjuknál fogva, igen nehézkes, könnyen beláthatja mindenki, hogy az itt ismertetett mód minden tekintetben a legelőnyösebb. Természetesen lehet 5, 6 példányt is egyszerre előállítani, ha arra megvan a nyomdának a kellő eszköze.

A bemutatott kilövési módot megtekintve, látni fogjuk, hogy a 4 példány egymás alatt áll, még pedig úgy az első-, mint a második nyomásnál; csak hogy az első- a második nyomással, nem úgy mint a rendes kilövési módoknál, fejjel, hanem lábbal áll ellentétben. Nagyon hosszú volna e kilövés részletes leírása s a sok szám is zavarólag hatna az olvasóra; így azt meg sem kísérem, csupán arra utalok, hogy bármelyik oldalról kezdjük is el a számítást, minden két egymás mellett álló oldal oldalszáma 33-at tesz ki.



PÁRIS.

IRTA: LÁSZLÓ DEZSŐ.

PÁRIS! Mily bűvös szó! Milyen varázst gyakorol mindazokra, a kik ezt a világvárost csak történetének lapjairól, képekből, vagy csupán hallo-másból ismerik. Párist, Franciaország fővárosát, melynek utczáit és tereit nem egyszer öntözte a szabadságért és a népjogok kivívásáért fellázadt nép vére, s az itt lezajlott polgárháborúk visszhangra találtak a világ szabadságszerető népeinél! A Bastille-téri júliusi és a Vendôme-téri oszlopok, az Arc de Triumph, a Porte St. Martin és St. Denis diadalkapuk, a mellett, hogy Páris legszebb helyeit díszítik, megannyi nagyszerű emlékei a francia nép által dicsőségesen megívott háborúknak.

Páris a humanizmus és kultura zászlóvivője; kimagasló helyet foglal el nemcsak a tudományok és

művészetek, hanem a földművelés, ipar és kereskedelem terén is, nem is szólva a divatról, melyet már régóta diktál a világnak, s óriás árúházaival, ragyogó kirakataival, sok és nevezetes látnivalóival mintegy állandó nagy kiállítást képez.

Páris kulturális intézetei, nevezetesebb középületei és látnivalói közül különösen felemlítésre méltók: a világhírű Louvre, a történeti nevezetességű Notre-Dame- és Madelaine-templomok, a Pantheon, a Rokkantak háza I. Napoleon szobrával és remek mauzoleumával, a Palais Royal, a Trocadero- és az igazságügyi palota, a Hôtel de Ville, azaz a városháza, a nagy Opera, ennek előcsarnoka és nézőtere, a Théâtre Français, a tőzsde, a hal-, gabna- és árúcsarnokok, a Père Lachaise, Hugo Victor sírja, a katakombák, a Concorde-, Bastille- és Vendôme-terek; a Champs-Elysées, a köztársasági elnök palotája, Gambetta szobra, a köztársaság szobra, a Szajna hidjai, az új orleánsi pályaudvar a város közepén, a hol a föld alatt közlekednek a vonatok, a Tuileriák kertje, a Champ de Mars, a világhírű Eiffel-torony; végül a gyönyörű kiránduló helyek, mint a minők a Bois de Boulogne, a közeli Versailles, Fontainebleau, Saint-Germain, Saint-Cloud stb.

Lehet-e mindezek után csodálkoznunk, ha Páris, ez a legnevezetesebb világváros, állandó célpontja tudós-, művész-, író-, kereskedő- és iparosnak, s mint-hogy mulatóhelyekben, színházakban és mindenféle látnivalókban gazdag, számtalan szórakozni vágyó idegennek is, a kik rendkívüli módon megnövesztik Párisnak a nélkül is nagy személyforgalmát.

Rendes körülmények közt ugyan a párisi közuti vasutak, a Szajna hajói, de különösen a bámulatosán ügyes kocsisok számtalan bérkocsival és emeletnyi magas társas alkalmatosságokkal, nagyobb akadályok nélkül szokták lebonyolítani ezt a forgalmat, az 1900. esztendőben azonban, a világkiállítás tartama alatt még sem volt tanácsos kocsira ülni azoknak, a kiknek Páris központjaiban sietős dolguk volt. Általában olyan volt a belső város képe, mint egy nyüzsgő hangyaboly és sokszor perczekig tartott, míg az utcakeresztezéseknél megakadt és felszaporodott kocsik áradata a rendőr jelére elindulhatott.

A legmozgalmasabb, legtarkább képet nyújtják Párisban a boulevardok, a melyeknek megvannak a maguk különlegességei, mint a milyenek a boulevardier és boulevardière, azaz a boulevard elegáns gavallérjai és hölgyei, a lármás gaminok, a bájos grisette-ek, a camelot, a rikkancs, a czipőtisztító stb. A telivér párisi rend-

szerint egy boulevardi kávéház elé ülve s ő elmaradhatatlan abszintjét szürcsölve, szemléli az eléje táruló mozgalmas és folyton váltakozó, tarka képeket. Van a párisinak most egy újabb specialitása is: a Café de la Terrasse és egyéb boulevardi kávéházakban tanyázó cigány muzsikus, a ki Párisba vetődő földijeinek elégikusan panaszolja el, hogy Rigó Jancsi esete óta, kit úgy szidnak, mint a bokrot, otthonról annyian özönlenek ide művészkartársaik, hogy mind lejjebb száll az ázsió és veszendőben a nimbus.

Az idegennek nem ritkán különösen meglepő jelenettel szolgál a párisi utcai élet. Erre nézve bátor leszek felhozni egy-két példát. A mint a Szajna egyik hidjáról nézegetem a fürge hajócskák szökdécselését, egyszerre csak előkerül egy suhancz és a hid közepének burkolatára valami emberi alakot kezd rajzolgatni; eleinte egy-két kíváncsi nézi mesterkedéseit, majd egy csoportot, végre egész tömeget csődít maga köré, aztán előveszi elrejtett portékáit és árulgatni kezdi; vagy eleven hirdetőjévé, reklámcsinálójává vedlik egy-egy nagyobb párisi cégnek. Ugyanezt a jelenetet láttam, csak hogy más alakban, a legnagyobb forgalmú boulevardokon; itt éretlen suhanczok ízetlen komédiázással, bukfenczezésekkel és Páris nevezetesebb szobrainak megfelelő pózokban való bemutatásával sarczolják meg a közönséget, mit sem törődve azzal, hogy jó ideig megakasztják a járdán való közlekedést.

„Nos, hát mit szól mindehhez a rendőr?” – fogják önök kérdezni.

Óh, kérem, a párisi rendőr korántsem olyan hatalmas, mint a mienk. Ő a párisi nép szabadságát nem tudja, de nem is akarja semmiben sem korlátozni; ő nem akar magának dolgot, kellemetlenséget szerezni. Olyan tisztességtudó, értelmes és előzékeny ember ő, a kinek – mondhatnám – csupán informatív szerepe van, a ki szinte örvendeni látszik, ha hosszas magyarázatok után, a miben szinte fáradhatatlan, sikerült neki útbaigazítani a hozzá forduló ügyes-bajos embert.

A párisi, illetve a francia ember tudvalevőleg a legnagyobb sovíniszta, és örömmel ragad meg minden alkalmat, mely a hazafias felbuzdulásra alkalmas.

Így pl. a kormány által a kiállításra meghívott 26,000 polgármester tiszteletére a Tuileriák óriás kertjében rendezett lakoma alkalmával, melyen Loubet köztársasági elnök is megjelent, Páris apraja-nagyja talpon volt, a város ki volt világítva, a Concorde-tér pedig valóságos tündéri fényárban úszott. Ide gyülekezett a tengernyi nép és a teljes szabadság minden látható jelével adott kifejezést érzelmeinek és hosszan,

fáradhatatlanul tüntetett, éljenzett, lármázott, míg végül a Marseillaise dallamának hangjai mellett oszlott szét.

Vége, bővebbi tájékoztatásul megemlítem azt is, hogy Páris – legalább a mi fővárosunkhoz képest – nem drága város. A szerény igényű idegen egy-egy külvárosi, pl. Quartier latin-beli hôtélben heti néhány frankért megfelelő, alkalmas, tiszta szobát kaphat.

Egyes, nálunk meglehetősen drága cikkek, mint pl. sajt, szardínia, húsneműek, gyümölcs, sőt még bor is aránylag olcsó áron kaphatók.

A vendéglői árak természetesen itt is különbözők és a vendéglő jellegéhez képest váltakoznak. A jobb helyeken elmaradhatlan a pinczérnek járó legalább 2 sou-nyi borralaló.

Mindazonáltal, a ki Párisba megy, czélszerű, ha ellátja magát egy kis aprópénzzel, mert hisz a nagy fény és pompa közt a szegénység érzete még sokkal szomorúbb. A ki a francia nyelvet nem érti, annak kétszeres oka is van magát pénzzel mentől jobban ellátni, mert vele bizony a tanulópénzt gyakran megfizettetik.

Az elmondottakból, azt hiszem, bizonyos tájékozódást és fogalmat alkothat magának Párisról a t. olvasó és, legalább nagyjából, elképzelheti, hogy minő lehet körülbelül az a világváros, a mely 1900-ban színhelye volt annak a nagy, nemes versenynek, melyben a világ összes nemzetei résztvettek.



SZAKBIBLIOGRAFIA.

KÖZLI: F. K.

A LEFOLYT 1901. év a megjelent szakmunkák tekintetében nem mutat fel jelentősebb termékeket, mindazonáltal nem mondható az meddőnek; ellenkezőleg három nagy vállalkozásról és éppen oly nagy munkakedvről tanúságot tevő munka létrejöttét jelenthetjük az 1901. évről, melyek azonban csak a közelebbi időben kerülnek a könyvpiacra. Így még 1901. évi karácsonyra fog megjelenni a *Pusztai Ferencz* által szerkesztett Nyomdászati Enciklopédia című terjedelmes szakmunka. A könyv mintegy 35–40 nagy oktávív terjedelmű lesz s félbőr-kötésben 12 koronába fog kerülni. A másik két nagyobb munkáról jelen